

Okrugli stol o povezanosti voda i energetike u prekograničnim riječnim slivovima u Jugoistočnoj Evropi

Sarajevo, 6-8. novembar 2013.

Pozdravni govor Miroslava Kukobata, šef odjela za infrastrukturu i energetiku, Sekretarijat Vijeća za regionalnu saradnju

Dame i gospodo,

Poštovane kolege,

Prije svega se želim izvinuti u ime šefa tima stručnjaka Vijeća za regionalnu saradnju gđin. Gazmend Turdiua koji nije mogao biti danas sa nama zbog hitnih obaveza te prenijeti njegove srdačne pozdrave svim učesnicima.

Iskazujući iskrenu zahvalnost partnerima Vijeća na organizaciji ovog skupa, Ministarstvu za okoliš, zaštitu prirode i nuklearnu sigurnost Njemačke, projektu Globalnog fonda za zaštitu okoliša „Međunarodne vode: mreža za razmjenu, učenje i resurse“. Globalnom vodnom partnerstvu za Mediteran i uvaženim govornicima i učesnicima, poželio bih vam i uspješnu diskusiju i korisne ishode ovog radnog stola kao i ugodan boravak u Sarajevu, sjedištu Vijeća za regionalnu saradnju.

Za one koji možda nisu upoznati sa našim radom, samo nekoliko riječi o misiji i ulozi Vijeća u regionalnoj saradnji. Kroz okvir u regionalnom vlasništvu i pod vođstvom regiona, Vijeće se u svom radu fokusira na promociju i poboljšanje regionalne saradnje u Jugoistočnoj Evropi i podržava evropske i evro-atlantske integracije zemalja koje teže članstvu. Vođeno principom sveuključenosti, Vijeće pruža operativne kapacitete i djeluje pod političkim vođstvom Procesu saradnje zemalja u Jugoistočnoj Evropi (SEECF).

Prepoznajući klimatske promjene kao jedan od glavnih izazova regiona i visok nivo osjetljivosti sektora voda na promjenu klimatskih uslova, Vijeće je svojom sadašnjom novom Strategijom i programom rada za period 2014-2016. godina obuhvatilo aktivnosti kojima se podržava stvaranje neophodnih uslova za integrirano upravljanje vodnim resursima i kojima se omogućava

unaprjeđenje saradnje članica Vijeća iz Jugoistočne Evrope na upravljanju prekograničnim vodnim tokovima. Značaj integriranog upravljanja vodnim resursima je naglašen strategijom Jugoistočna Evropa 2020 (JIE 2020) kao sastavnim dijelom nove Strategije i programa rada Vijeća za 2014-2016.

Vijeće za regionalnu saradnju će podržati aktere iz regiona u oblasti integriranog upravljanja vodnim resursima u aktivnostima usmjerenim ka izgradnji kapaciteta zainteresiranih aktera, unaprjeđenju regionalne saradnje koja doprinosi održivom korištenju vodnih resursa, pripremi planova upravljanja na nacionalnom i prekograničnom nivou, utvrđivanju finansiranja u ovom smislu te uključivanju manje angažiranih aktera uključujući i privatni sektor koji mogu imati važnu ulogu u razvoju vodne infrastrukture. Cilj pomenutih aktivnosti, koje su komplementarne prošlim, trenutnim i budućim regionalnim aktivnostima relevantnih regionalnih okvira, bit će postizanje političkih, ekonomskih, društvenih i okolišnih koristi kroz efektivnu saradnju u upravljanju prekograničnim vodama.

Zajednički vodni resursi u velikoj mjeri doprinose energetsom sektoru u JIE kroz proizvodnju električne energije iz hidroenergije a isti se vodni resursi koriste i za poljoprivrednu proizvodnju i u mnoge druge svrhe. Razvijanjem koncepta „zelene ekonomije“ i prvensteno prepoznajući uzajamnu zavisnost vodenog, energetsom i poljoprivrednog sektora, jasno je da se boljim upravljanjem prekograničnim vodenim resursima može u velikoj mjeri doprinijeti sigurnosti i ekološki prihvatljivom rastu pomenutih sektora.

Međusobna zavisnost sigurnosti u pogledu voda, energije i hrane postoji na svim nivoima, na globalnom, regionalnom, nacionalnom i lokalnom. Neutvrđivanje i neefikasno postupanje po potencijalnim uticajima jednog sektora na drugi tokom donošenja odluka podrija nastojanja da se postigne održivost. Neophodno je pozabaviti se ovim nedostatkom tražeći integrirani pristup upravljanju vodnim resursima. Vijeće za regionalnu saradnju snažno podržava pomenuti pristup, koji se sastoji od različitih dimenzija integracije, i to: teritorijalna integracija, interesorna koordinacija, uključenost različitih aktera i upravljanje na više nivoa, i promovira ga u sklopu stuba „održivog rasta“ strategije Jugoistočna Evropa 2020 kao glavnog preduslova za osiguranje održivog razvoja zasnovanog na konsensusu.

Evropska komisija ispituje mogućnosti pokretanja nove faze u sklopu Inicijative za vode EU (EUWI) koja se fokusira na veze između vode, energetike i hrane. Grčko ministarstvo za okoliš, energetiku i klimatske promjene predvodi mediteransku komponentu Inicijative za vode EU (Med EUWI) dok Globalno partnerstvo za vode (GWP-Med) služi kao Sekretarijat mediteranske komponente ove inicijative. Zaključci današnjeg skupa će biti relevantni za davanje ulaznih informacija za novu fazu Inicijative za vode EU i doprinijet će pokretanju šireg dijaloga o vezama između sektora voda, energetike i hrane u Jugoistočnoj Evropi s ciljem uvođenja relevantnih razmatranja u okvire za upravljanje riječnim slivovima.

Svjesno velikih potencijala neadekvatno iskorištenih resursa, Vijeće za regionalnu saradnju je zainteresirano da podrži efikasnost resursa, održivo korištenje i integrirano upravljanje prirodnim, a posebno vodnim resursima, na korist regiona kao cjeline. Prekogranična saradnja na pitanjima voda je posebno važan aspekt. Lokalne vlasti su glavni korisnici na odgovarajući način uspostavljene saradnje. Podizanje svijesti na političkom nivou o potrebi za razvojem efikasne prekogranične saradnje i održiva politička podrška u funkciji dugoročne saradnje predstavlja izazov kojim je Vijeće za regionalnu saradnju spremno da se pozabavi pri tome olakšavajući nastojanja relevantnih državnih organa vlasti i strukovnih organizacija u ovoj oblasti.

Hvala vam još jednom.